

TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

6/1/2022 tarihli ve 31711 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 5/1/2022 tarihli ve 5072 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca bu Yönetmelik Cumhurbaşkanlığı Yönetmeliği bölümüne eklenmiştir.

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	: 11/2/2010	No	: 2010/139
Dayandığı Kanunun Tarihi	: 29/5/2009	No	: 5901
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi	: 6/4/2010	No	: 27544
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	: 5	Cilt	: 49

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türk vatandaşlığının kazanılmasına, kaybına, ispatına ve çok vatandaşlığa ilişkin işlemlerin yürütülmesinde uygulanacak usul ve esasları belirlemek, uygulamada birliği sağlamaktır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 46 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Aile kütüğü: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kâğıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,
- Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
- Çocuk: Onsekiz yaşını tamamlamamış olan kişiyi,
- Çok vatandaşlık: Türk vatandaşının aynı anda birden çok vatandaşlığa sahip olmasını,
- Dış temsilcilik: Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelerde bulunan büyükelçiliğini, başkonsolosluğunu veya konsolosluğunu,
- Ergin: 4721 sayılı Türk Medenî Kanununa göre ergin olan kişiyi,
- Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,
- Göçmen: Türk soyundan ve Türk kültürüne bağlı olup yerleşmek amacıyla tek başına veya toplu halde Türkiye'ye gelip 5543 sayılı İskân Kanunu uyarınca göçmen olarak kabul edilen kişiyi,
- İdari birim: Kişilerin kayıtlı buldukları aile kütüklerinin ait olduğu mahalle veya köyü,

- h) İkamet: Yabancınnn yasal ikamet izniyle Türkiye'de bulunmasını,
- ı) İl müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,
- i) Kanun: 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununu,
- j) Komisyon: Vatandaşlık başvuru inceleme komisyonunu,
- k) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,
- l) Mavi Kart: Kanunun 28 inci maddesi kapsamına girenlere verilen kartı,
- m) Mutad mesken: Kişinin yerleşim yerini,

- i) Kanun: 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununu,
- j) Komisyon: Vatandaşlık başvuru inceleme komisyonunu,
- k) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,
- l) Mavi Kart: Kanununun 28 inci maddesi kapsamına girenlere verilen kartı,
- m) Mutad mesken: Kişinin yerleşim yerini,
- n) Nüfus kaydı: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel durum siciline ilişkin bilgilerin tümünü,
- o) Nüfus kayıt örneği: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgilerin özetlerini gösteren belgeyi,
- ö) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,
- p) Nüfus olayı: Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlat edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soy bağının düzeltilmesi ve gaiplik gibi kişisel durum sicilinde değişiklik meydana getiren olayı,
- r) Sistem: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemini veya sadece Kimlik Paylaşımı Sistemini,
- s) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası: 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre her Türk vatandaşı için verilen ve onbir rakamdan oluşan numarayı,
- ş) Türk vatandaşı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişiyi,
- t) Veri giriş formu: Nüfus olaylarına ilişkin bilgilerin elektronik ortamda tutulması ve istatistikî bilgilerin elde edilmesi amacıyla Merkezi Nüfus İdaresi Sistemine göre hazırlanan formu,
- u) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,
- ü) Yabancı kimlik numarası: Türkiye’de herhangi bir amaçla en az altı ay süreli ikamet eden yabancıların kayıtlarına ulaşmak amacıyla elektronik ortamda verilen, onbir rakamdan oluşan numarayı,
- v) Yabancılar kütüğü: Türkiye’de herhangi bir amaçla en az altı ay süreli Yabancılara Ait İkamet Tezkeresi verilen yabancıların kayıtlarının tutulduğu kütüğü, ifade eder.

Vatandaşlık hizmetlerinin yürütülmesi

MADDE 4 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılmasına, kaybına, iptasına ve çok vatandaşlığa ilişkin işlemler; yurt içinde Bakanlık, yurt dışında ise dış temsilcilikler tarafından yürütülür.

(2) Vatandaşlık işlemlerinin kâğıt veya elektronik ortamda yürütülmesine Bakanlık yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Türk Vatandaşlığının Kazanılması

Türk vatandaşlığını kazanma yolları

MADDE 5 – (1) Türk vatandaşlığı, doğumla veya sonradan olmak üzere iki yolla kazanılır.

Doğumla kazanılan vatandaşlık

MADDE 6 – (1) Doğumla kazanılan Türk vatandaşlığı, soy bağı veya doğum yeri esasına göre kendiliğinden kazanılır.

Soy bağı esasına göre kazanılan vatandaşlık

MADDE 7 – (1) Soy bağı esasına göre kazanılan Türk vatandaşlığı, Türk vatandaşı ana veya baba ile soy bağının kurulmasıyla kendiliğinden kazanılan vatandaşlıktır. Yapılan bildirim üzerine doğumdan itibaren Türk vatandaşlığı kazanılır.

(2) Türkiye içinde veya dışında evlilik birliği içinde Türk vatandaşı anadan doğan veya babadan olan çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

(3) Türkiye içinde veya dışında evlilik birliği dışında Türk vatandaşı anadan doğan, yabancı babadan olan çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

(4) Türkiye içinde veya dışında evlilik birliği dışında Türk vatandaşı babadan olan ve yabancı anadan doğan çocuk, 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun hükümlerine göre, Türk vatandaşı babaya soy bağı ile bağlanması halinde doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

Onsekiz yaşını tamamladıktan sonra doğuma ilişkin yurt dışından yapılan bildirimler

MADDE 8 – (1) Yurt dışında yaşayan ve onsekiz yaşını tamamladığı halde doğumuna ilişkin bildirimde bulunulmayan kişilerin aile kütüğüne tescili, Türk vatandaşı ana veya babadan dolayı Türk vatandaşlığını kazandıklarının Bakanlıkça yapılacak inceleme sonucunda tespiti halinde mümkündür.

Onsekiz yaşını tamamladıktan sonra doğuma ilişkin yurt dışından yapılan bildirimlerde başvuru ve yapılacak işlemler

MADDE 9 – (1) Türk vatandaşı ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazandığını iddia ederek başvuruda bulunan kişi adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Müracaat makamlarınca sistemden alınan, Türk vatandaşı ana veya babaya ait nüfus kayıt örneği.
- c) Türk vatandaşı ana veya babadan birinin ya da her ikisinin aynı zamanda yabancı bir devlet vatandaşı olması halinde kimliğini ispata yarayacak belge.
- ç) Talepte bulunan kişinin aynı zamanda yabancı bir devlet vatandaşı olması halinde kimliğini ispata yarayacak belge.
- d) Medenî hal belgesi ve evli ise evlenme belgesi, boşanmış ise boşanmayı kanıtlayan belge, dul ise eşine ait ölüm belgesi.
- e) Kişinin ana ve babasından, bunlardan birisinin ya da her ikisinin ölmüş olması halinde ise varsa kardeşlerinden, kardeşleri yoksa üçüncü derece yakınlarından, müracaat makamlarınca alınacak ve yakınlık derecelerini belirten ifade tutanağı.
- f) Doğum belgesi.
- g) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı.

(2) Bakanlıkça gerekli görülen hallerde, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgelerle birlikte, ilgilinin vatandaşlığının ispatına esas olabilecek başka belgelerin de ibraz edilmesi istenebilir.

Onsekiz yaşını tamamladıktan sonra doğuma ilişkin yurt dışından yapılan bildirimlere ait karar

MADDE 10 – (1) Bakanlıkça yapılacak inceleme ve araştırma sonucunda Türk vatandaşı anadan doğduğu veya babadan olduğu tespit edilen kişinin, doğumundan itibaren Türk vatandaşı olduğu aile kütüğüne tescil edilir.

(2) Türk vatandaşı anadan doğduğu veya babadan olduğunu ispata yarayacak yeterli bilgi ve belge bulunmaması halinde, ilgili kişinin bu yöndeki talebi Bakanlıkça reddedilir.

Doğum yeri esasına göre vatandaşlığın kazanılması, başvuru ve yapılacak işlemler

MADDE 11 – (1) Türkiye’de doğan ve ana ve babanın belli olmaması veya vatansız bulunması ya da milli kanunları gereğince ana ve babadan dolayı vatandaşlık kazanamaması gibi nedenlerle herhangi bir devletin vatandaşlığını kazanamayan çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

(2) Doğum yeri esasına göre Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin başvurularda müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe.
- b) Çocuğun Türkiye’de doğduğunu ispatlayan doğum belgesi.
- c) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenen doğum tutanağı.
- ç) Çocuğun ana ve babadan dolayı herhangi bir devletin vatandaşlığını kazanmadığını ispatlayan belge.
- d) Ana ve babanın vatansız olması halinde temini mümkün ise bu durumu ispatlayan belge.

Doğum yeri esasına göre vatandaşlığın kazanılmasına ilişkin karar

MADDE 12 – (1) Bakanlıkça yapılacak inceleme ve araştırma sonucunda; 11 inci maddede belirtilen şartları taşıdığı tespit edilen çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır ve yerleşim yerinin bulunduğu idari birimin son hanesinden bir sonraki haneye tescil edilir.

(2) Aranılan şartları taşımayanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.

(3) Türkiye’de bulunmuş çocuk, 29/9/2006 tarihli ve 2006/11081 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 32 nci maddesine göre aile kütüğüne tescil edilir.

Sonradan kazanılan vatandaşlık

MADDE 13 – (1) Türk vatandaşlığının sonradan kazanılması, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile mümkündür.

Yetkili makam kararıyla vatandaşlığın kazanılması

MADDE 14 – (1) Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması aşağıdaki yollarla olur:

- a) Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılması.
- b) Türk vatandaşlığının istisnai olarak kazanılması.
- c) Türk vatandaşlığının yeniden kazanılması.
- ç) Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılması.

Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılması

MADDE 15 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı, aşağıdaki şartları taşıması halinde Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilir:

- a) Kendi milli kanununa, vatansız ise 4721 sayılı Türk Medenî Kanununa göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak.
- b) Başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye’de kesintisiz beş yıl ikamet etmiş olmak.